



Izhaja vsak četrtek ob 10. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša: za celo leto 4 krone, za pol leta 2 krone. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veterinarini št. 9.

Naročnino in naznanih s prejema upravnistvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslaadice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Sovražniki ljudstva.

Živimo v pustnem času in svet pleše okoli nas v norosti. Vendar pa so sedanji časi silno resni in treba je, da se pobližje seznanimo z njimi. Splošna in enaka volilna pravica je sklenjena, cesar je potrdil v kratkem. Pravica ljudstva je zmagala na celi črti, akoravno so ji nasprotovali vsi, ki so nasprotni ljudskim težnjam in koristim. In med onimi, ki so bili najhujši nasprotniki ljudskih pravic, so bili naši slovenski liberalci, ki so v celem boju igrali tako žalostno vlogo, da se jim je rogala vsa zbornica. Pa to je postranska stvar; neumnemu ni pomoči. Nekaj drugega pa je, kar pribijemo.

Danes se zbirajo v Gorici zaupniki vseh liberalcev goriške dežele, da dajo novih moči stari, zarjaveli liberalni stranki. Kakor pripovedujejo, bo ta pomlajena stranka skrbela za vse stanovce. Reve! Niti sami sebi nemorejo pomagati liberalci, ljudstvo jih povsod meče proč od sebe. Na Kranjskem so jih vrgli med staro šaro, na Štajerskem so kmetje ustanovili svojo „Kmečko zvezo“, a liberalcev zraven ne marajo, ker liberalci ni prijatelj ljudstva. Delavstvo je povsod liberalcem že pokazala vrata. Svojo srečo poskušajo iznova sedaj na Goriškem. Leto in dan se niso zmenili za kmeta in povsod so ga zaničevali, po vseh kancijah, povsod, kjer so imeli kako besedo nad njim. Prilizovali so se mu le, kjer so upali od njega zaslužiti kaj korist. Niso privoščili ljudstvu političnih pravic, imeli so ga zvezanega v gospodarskem oziru. Sedaj pa, ko se je ljudstvo preko

njih osvobodilo, sedaj so se mu začeli zopet lizati, češ mi smo prava ljudska stranka, mi bomo skrbeli za vse. Pa naši ljudje niso tako neumni, kakor mislijo liberalci. Vedo, da se ima vsak oderuh, vsaka kmečka pijavka za liberalca. Kdo je pri nas steber liberalizma? Razni denarni veljaki, ki jih morajo ljudje spoštovati radi njih denarja, čeravno je njihova glava prazna. — Tuptam služijo liberalcem tudi nekateri učitelji, ki se navadno kregajo s celo vasjo in s svojo pametjo. Iz takih ljudij obstoji liberalna stranka. A med učitelji niso vsi taki. Precejšnje število je tudi tu poštenih mož, ki obsojajo ravnanje svojih liberalnih tozarišev, ki od same ošabnosti ne vedo, kako bi predstavljali noge. Liberalca znači ali njegovo odedruštvo in izkoriščanje, ali ga znači grozovita ošabnost ali pa največkrat strašna nevednost in omejenost.

Ta pisana družba liberalcev se je danes sešla, da naredi nekaj, kar bo „ljudstva“ v korist. Izgubil se je med nje tudi kak kmet, seveda ker je moral iz ozirav na svojega liberalnega upnika, ali pa, ker je revež zaslepljen.

Zavedno kmečko in delavsko ljudstvo na Goriškem odklanja neodkriti in hinavski liberalni program ter bo šlo za svoje koristi v boj brez pomoči liberalcev in proti njim. Naše ljudstvo obsoja liberalni program, ker ta zametuje vero. Liberalci so se proglasili za svobodomiselnje, vere ne marajo. Slovensko ljudstvo pa bo reklo: Kdor sovraži vero, ta tudi vesti nima. S takim ne bomo delali kupčije! Liberalci so bili in ostanejo sovražniki ljudstva!

župnik tudi najraje imel, dal jej je največ podobice, kar jej je bilo v osobito pohvalo in povzdignilo njen ugled pred učenkami.

Zlasti vesel dan za Milico je bil zadnji dan šolskega leta. Po skupni službi božji so se zbrali vsi učenci in učenke v šolskih prostorih. Z napetostjo so pričakovali, da jim g. učitelj razdeli spričevala in da prosti polete v vabljivo naravo. Toda g. učitelja ni. Še le čez nekoliko časa se vrne v družbi z gosp. nadzornikom, g. župnikom, županom ter vaškimi starišini, kateri vsi zasedejo pripravljene jim sedeže.

Med mladino nastane splošen strah. Odmolijo. G. učitelj pozdravi gosp. nadzornika z prijaznimi besedami. Nadzornik pohvalno omenja obilen t. u. g. učitelja za šolo in njegove lepe vsepehe. Posebej pa se še obrne k g. župniku, ki vpliva ves svoj vpliv, da očuva mladino pred pogubnimi nazori sedanjega sveta, ter nasičuje mlade duše z virom neugasive sreče — s Kristusovim naukom. Potem se obrne k mladini ter jo v kratkih in vznesenih besedah pohvali, da so bili tako marljivi in dobri z malimi izjemami ter jih bodri, naj ostanejo tudi v bodoče hvaležni svojim učiteljem, ki ves svoj trud vlagajo edino v njihovo srečo.

Papež in francoski katoličani.

Rim je govoril! Že dolgo pričakovana izjava vrhovnega poglavarja katoliške cerkve o dogodkih na Francoskem je pred nami. Točko za točko pobija papež kratko, a odločno vse neresnico, ki sta jih ministru Clemenceau in Briand izrekli v zbornici in senatu.

Najprvo papež tolaži francoske vernike ter jih zagotavlja, da sočutno gleda na nje vesoljni katoliški svet. Edinost in zvestoba francoskih škofov in duhovnikov daje trdno upanje, da bodo čete francoskih vernikov neomajano ostale v boju. To je veličasten prizor pred očmi vesoljne cerkve, in papež jih blagoslovi s hvaležnim srcem za to njihovo zvestobo.

Nasprotniki nočejo iz srca iztrgati le krščanske vere, ampak vsako vero, ki dviga človekov pogled proti nebu. Napovedali so vojsko vsemu nadnaravnemu, kajti za tem stoji Bog in kar hočejo iztrgati iz srca in iz duha človeškega, je Bog sam. Boj bo hud. Nasprotniki ne poznajo prizanašanja. Zato se je treba na boj pripraviti pogumno in zavestno, zmaga bo potem gotova. Edinost med verniki samimi in edinost s sv. stolico je pogoj zmage; ob tej edinosti se bodo razbili sovražni napori.

Sovražniki to dobro vedo. Zato hočejo ločiti francoske katoličane od sedeža sv. Petra, da bi potem zasejali med vernike neslogo. Eni delujejo nato s prikupljivimi besedami, drugi z brutalnim cinizmom. Z nagradami odpadnikom, grožnjami in nasilstvi so že poizkušali, a zaman. Zato so sklenili napraviti razdor med Rimom in verniki s tem, da izpodkopljejo zaupanje v papeža. Zato so v govori in v časopisju z obrekovanjem diskreditirali namene svete stolice.

Očitati so cerkvi, da ona hoče na

„Nikdar ne pozabite naukov“, tako je sklenil g. nadzornik svoj govor, „naukov, ki ste jih prijeli v šoli. Oni naj vam bodo vodilo na potu življenja in držoč se teh, gotovo postanete nekdanji značajni možje in delavne žene, ki bošete v čast in korist občini in svojem.“

Vidna radost je spreletela obraze mladih poslušalcev. Rajsko veselje jim je zrcalilo v očeh in gotovo vsi so sklenili do pičice izpolnjevati nadzornikova navodila in šolske nauke.

Toda bolj nego vse drugo jih je skrbelo — kaj sedaj? G. nadzornik je namreč odprl mal kovečič in iz njega zajemal predmet za predmetom. Ko napravi vže precejšen kupček, tedaj vzame razrednico v roke in gleda.

Prvo pokliče Milico. Milica pride z negotovim korakom do g. nadzornika, prikloni se globoko in povese oči. G. nadzornik jo smešljaje pogleda, pogladi po rudečih zdravih licih, izreče par bodrilnih besedij ter jej izroči lepo vezano mašno knjižico. Milica sprejme v zadregi, se boječe zahvali in odide na svoje mesto.

Tako je dobil vsakdo izmed boljših učencev in učenk po zasluženu. Ko je bil g. nadzornik razdelil vse predmete,

Francoskem versko vojsko. To je grdo obrekovanje. Cerkev je ustanovil Oni, ki je mir prinesel na svet, cerkev je znanilka miru. Temu zvanju ostane zvesta. Ves svet pa danes ve, da ni cerkev porušila miru vesti, ampak njeni nasprotniki. Celot nepristranski duhovi, ki niso naše vere, spoznavajo, da je cerkvi vojska bila napovedana. V časopisju, po shodih, v parlamentu, po framazonskih zborovanjih napadajo cerkev vedno hujše in hujše že celih 25 let. Tega nihče ne utaja. Cerkev torej nemara vojske, najmanj pa verske; zato jo obrekuje in ji dela krivico, kdor nasprotno trdi.

Cerkve si ne želi silovitega preganjanja, a se ga tudi ne boji, saj ga je trpela že skozi vsa stoletja. A vsako preganjanje je krivično in brani človeku svobodno častiti Boga. Preganjanje pa je tudi trpljenje in iz sočutja do svojih vernikov cerkev kot najboljša mati ne bo nikdar želela preganjanja.

Očitajo cerkvi češ, da izziva preganjanje, da pa jo v kljub temu nočejo preganjati. A ravno ti jo preganjajo. Ali niso pravkar še škofove pregnali iz školi, celo najčastitljivejše po starosti in kreposti? Izgnali so iz semenišče semeniščnike in duhovnike iz župnišč. Ves svet je videl tako nasilno početje in ga s pravim imenom tudi obsodil.

Nadalje očitajo, da je cerkev zapustila cerkvena imetja. To imetje je bilo deloma last ubožecev, deloma pa še svetejša last — umrlih. Cerkev tega imetja torej ni smela zapustiti, le s silo so ji mogli to iztrgati. Nihče ne bo verjel, da je cerkev nalašč zapustila — razun pod pritiskom najhujših vzrokov — to, kar ji je bilo tako izročeno in kar je rabila za izvrševanje bogoslužja, za ohranjenje svetih poslopij, za vzgojo duhovnikov in vzdrževanje svojih služabnikov. Perfidno so jo prisilili, da si sama izbere. Ali se da gmotno uničiti, ali pa da privoli v razdiranje lastne

zapoje mladina cesarsko pesem ter tiho in v lepem redu odide iz šolske sobe.

Ko dospje mladina na prosto, tedaj da še le odduška svojemu prej tako težko zadržavanemu veselju. Vrisk in pisk, kričanje in vpitje se je glasilo na cesti, da ti je šlo vse skozi ušesa. G. učitelj pogleda skozi okno in kakor bi blisek švignil med mlade veseljake, vse utihne in gleda, da se čim preje poskrije. Še le, ko je izginila glava učiteljeva zopet v sobo, se spravi vsakdo mirnim in tihim korakom domov, vesele se svojega darila. Le poredneži so pogrogljivo kazali s prstom za svojimi pridnimi součenci ter se sklenili maščevati nad njimi tako, da dobe oni prihodnje leto vsa darila.

Milica ni mogla dočakati očeta, da bi jo vodil domov. Vsa vpehana priteče domov, pade materi v naročje in se veselja joče in ihti. Mati jo pogleda osuplo, kaj jej neki je, a Milica z solzami radostnicami v očeh pokaže materi dar, ki ga je dobila. Tudi mati se razveseli Miličine radosti nad dobljeno knjigo ter jej reče: „Milica, ne smeš se veseliti samo zaradi tega, ker si dobila knjižico, ampak zato, ker ti je dana sedaj še lepša prilika, da se zahvališ Bogu za izkazane dobrote.“

LISTEK.

Za ciljem.

Di.
(Dalje).

Sedela je v prvi klopi in bila tako vedno pred očetovimi očmi. Z vidno pazljivostjo je sledila razlaganju šolskih predmetov. Kar nevoljna je bila včasih, ko je videla, da nekatere učenke ne poslušajo, ampak se raje pogovarjajo in motijo pouk. S svojo otroško naivnostjo je vprašala očeta domov grede: „Oče, ali vam ni težko, ko niti v šoli ne poslušajo Vaših dobrih in lepih naukov?“ Oče jo je vsakokrat pogladil po kostanjeh laseh po takem vprašanju, ne vede kaj bi odgovoril. Uvideval je, da je tudi v Miličino srce zabredla misel o težavah življenja.

Najraje pa je bila Ljudmila pri krščanskem nauku. Gospod župnik je vedno povedal v šoli kako lepo priliko ali zgodbico iz svetega pisma. Vsi so ga pozorno poslušali, ali Milica najbolj in kar požirala bi župnikove besede. In ako je g. župnik vprašal, kdo bi znal ponoviti, tedaj je vedno Milica prva dvignila roko ter na poziv župnikov ponovila vse v lepi besedi. Zato jo je g.

Naročajte in širite „Primorski List“!

ustanove, ki je božjega izvora. To zadnje je cerkev zavrnila in ni pustila položiti rok na božje delo. Ker ni zapustila svojega imetja, so proglasili, da so od določenega časa naprej cerkvena imetja brez gospodarja. Dotlej pa mora cerkev v svojem naročju ustvariti nov organizem pod pogoji, ki jih je morala cerkev zavreči, ker so nasprotovali njeni božji konstituciji. Ta imetja so potem izročili tretjim osebam, kakor bi ne imela gospodarja. Potem pa še pravijo, da ne ropajo cerkve, ampak razpolagajo samo z imetjem, ki ga je sama cerkev zapustila. To so sofizmi, to je poleg najhujšega roparstva še zasmehovanje. Nič ne more utajiti, da je to resničen rop. Zaman so ga hoteli prikriti in olajšati, češ da ni bilo nobene moralne osebnosti, kateri bi izročili imetja. A država ima pravico, priznati civilno osebnost vsakomur, torej tudi katoliškim ustanovam, sicer pa zakaj je podvržla ustanovitev bogoslužnih družb pogojem, ki so naravnost nasprotni ustroju cerkve.

Postava je verske družbe organizirala tako, da te določbe naravnost nasprotujejo pravni, ki ga ima po svojem bistvu cerkev, zlasti glede na cerkveno hierarhijo, ta nedotakljivi temelj, ki ga je dal božji Ustanovitelj svoji cerkvi. Glede bogoslužja posesti in uprava lastnine je dala postava družbam take pravice, ki jih more imeti le cerkvena oblast. Družbe je postava izvzela iz cerkvene sodnosti in jih podvržla posvetni. Zato je sv. stolica zavrgla take bogoslužne družbe v kljub grozovitim žrtvam.

Pravijo, da je sv. stolica nedosledna, ker na Francoskem ni potrdila tega, kar je potrjeno v Nemčiji. To je krivica! Nemška postava je slaba v marsikateri točki in cerkev jo trpi le, da se izogne večjemu zlu; vendar so razmere tam drugačne, ker nemška postava priznava katoliško hierarhijo, francoska pa ne.

Določba o vsakoletnem naznanilu sicer ne jamči za postavno varnost, ki jo cerkev po pravici zahteva, vendar bi cerkev trpela tako naznanila, da prepreči večje zlo, akoravno je odločno primerjati službo božjo z navadnimi shodi. Ker pa postava zahteva, da bi duhovnik v cerkvi ne imel nobene pravice in bi bilo to za duhovnika poniževalno, cerkev teh pogojev ni mogla sprejeti.

Obe zbornici sta zadnje dni sklenili roparski zakon, ki konfiskuje cerkveno imetje in dovršuje cerkveni rop. Dasi je ustanovitelj cerkve bil rojen v jaslih in umrl na križu, dasi je cerkev sama poznala uboštvo od svojega početka, vendar ni nihče imel pravice vzeti cerkvi tega imetja, saj je država sama oficijelno priznala to imetje kot last cerkve.

Nova postava ustvarja le negotovost in samovoljnost. Negotovo je, ali bo cerkveno premoženje, ki ga vsak hip lahko vzamejo njegovemu namenu, izročeno ali ne v razpolago duhovnikom in vernikom; negotovo je, ali jim ga bodo pustili ali ne in za koliko časa; upravna oblast, ki naj urejuje uporabo, je po postavi jako negotova; za bogoslužje nastane toliko različnih položajev v Franciji, kolikor je občin; v vsaki župniji je duhovnik podvržen ukrepom

„Ne skrbite, predraga mama, za to. Vsaki dan hočem moliti iz te lepe knjizice. Danes mi je začela cvetiti nova sreča s to le knjigo. Mama, kako rada bom molila.“

„Oh ti presrečni otrok moj!“ reče mati in z srčno radostjo objame Milico, pritisne jej vroč poljubeček na belo čelo ter izgine v sobo, brisaje si solze radostnice nad srečo ljubljene hčerke.

IV.

„Neskaljene sreče pod solncem ne včaka zemljan“, pravi slovenski pesnik. Da je s temi krotkimi in jedernatimi besedami izrazil vso kruto resnico spremembe življenja, se je vsakdo lahko sam prepričal. In ni drugače! Sedaj nas srečujejo te nadloge in težave, sedaj zunanji, sedaj notranji boji, tako da živimo vedno v izpremembi, — te stalne sreče od nikoder.

Lahko si torej mislite, da tudi pri učiteljevih ni šlo vse, kakor bi si želeli. Ona črna slutnja, katera je včasih potemnevala skoraj vedno jasno čelo g. učitelja, ona črna slutnja ga je gosteje nadlegovala in vedno bolj mučila in mu neprestano prilivala pelina v čašo življenja. Črv se je zajedel v korenino drevesa ter počasi ali stalno nadaljuje svoje uničujoče delo. Deblo počasi sahne — vene — in slednjič se posuši.... (Nadaljevanje sledi.)

občinske oblasti, in s tem so seveda že prepričani gotovi od enega konca dežele do drugega. Postava nalaga dolžnost prenašati vsake vrste bremena, tudi najtežja, a hkrati drakonično omejuje možnost pridobiti si sredstev za to. Tudi je ta novo sklenjeni zakon že zadel ob neštivilne nasprotnosti pri pristajih vseh političnih strank brez razločka in je izzval odpor pri vseh verskih izpovedanjih; te kritike že zadostujejo same, da si vsakdo o njem naredi svojo sodbo. Zato postave o ločitvi odklanjamo. K sklepu pravi papež dobesedno:

Nejasno in dromno basadilo gotovih členov v tem zakonu kaže v novi luči smoter naših sovražnikov. Oni hočejo uničiti Cerkev in razkristjaniti Francijo, kakor smo Vam že rekli, a tako, da ljudstvo tega ne bi preveč opazilo in se ne bi ustavljalo. Ko bi njihovo podjetje bilo res poljudno, kakor trdijo, se ne bi tako zvijali z zakritim vizirjem in bi pred javnostjo odločno prevzeli vso odgovornost za to. A te odgovornosti nikakor nečijo prevzeti, ampak se branijo, jo odklanjajo, in da bi se jim to še bolj posrečilo, jo zvrčajo na Cerkev, na svojo žrtev. Izmed vseh dokazov ta najjasnejše pričja, da njihovo nesrečno delo ne odgovarja željam ljudstva.

Sicer se pa zaman trudijo, da bi premotili javno mnenje in zvrnili odgovornost za ta zla na Nas, ker so nas prisilili, da smo morali obsoditi od njih sklenjene postave, videč nesreč, ki so jih povzročili svoji domovini in zroč splošno obsodbo, ki se zgrinja nad njimi kakor počasna povodenj. Njihovi naklepi se ne bodo posrečili.

Mi pa smo izpolnili samo svojo dolžnost, kakor bi bil storil vsak drug papež. Visoka služba, s katero nas je nebo obremenilo kljub naši nevrednosti in že vera v Krista sama, ona vera, ki jo z Nami vred izpovedujete tudi vi, nam je ukazovala, da tako ravnamo. Ko bi bili Mi ravnali drugače, bi bili z nogami poteptali svojo vest, bi bili prelomili prisego, ki smo jo prisegli, ko smo zasedli stol svetega Petra, in bi bili razdrli hierarhijo, ki je od Krista sveti Cerkvi položeni temelj. Zato pa brez bojzani pričakujemo sodbo zgodovine. Svetovna povestnica bo pričala, da so naše oči bile nepremično obrnjene v najvišje božje pravice, ki jih moramo braniti, da nismo hoteli ponižati posvetne oblasti niti se boriti proti kakim vladnim oblikam, ampak da smo hoteli ščititi nedotakljivo delo našega Gospoda in Učitelja Jezusa Kristusa. Zgodovina bo pričala, da smo vas Mi hoteli braniti z vsemi močmi svoje neizmerno ljubezni, o predragi sinovi; zgodovina bo pripovedovala, da smo mi zahtevali in da zahtevamo za Cerkev, katere integralen del in najstarejša hči je francoska cerkev, ugled njene hierarhije, nedotakljivost njenega imetja in svobodo, in da, če bi bila naša zahteva našla pravico, ne bi bil nikdar rušen verski mir v Franciji, in oni dan, ko jo bodo poslušali, se ta mir, ki ga tako želimo, tudi povrne.

Pričala bo slednjič, da če se nismo obotavljali, gotovi vaše velikodušne plemenitosti, vam povedati, da je bila ura, ki vas kliče k velikim žrtvam, smo to storili, da v imenu Gospoda vseh stvari svetu kličemo v spomin, da mora človek tukaj gojiti višje skrb, nego je le ozir na minljive posele tega življenja in da je najvišja radost, nemiljivo veselje človeške duše na tem svetu v dolžnosti nadnaravno izpolnjeni, naj stane tudi največje žrtve, da le s tem Boga počastimo, mu služimo in ga ljubimo kljub vsem zaprekam.

Dopisi.

S trnovske planote. — Ej, hoop, Andrej Pečanov, kje si? — Kramarjev Drejc Te kliče! Dati Ti hoče „enake pravice“, kakoršne ima sam... Čemu boš Ti lojterce delal in lesene žlice, prodajal — Gabršček pa nobel živel? „Vsem stanovom se priznavajo enake pravice...“

Ej, hoop, Lovre Mikelčev, ali živ ali mrtev, kje si? — A. Gabršček Te vabi na „enake pravice“... Čemu bi Ti v čepovanskih farovž hodiš po čevlje in jih potlej v rokah nosiš po svojih prosjaških potih, da jih prezgodaj ne „znučaš“: — pojdi rajši v Gorico, pa se z Gabrščekom vozi v I. razredu te nove železnice, kajti „vsem stanovom se priznavajo enake pravice...“

Ej, hoop, slovenski kmet, kaj delaš? Ali ne slišiš, da je v Gorici nov odrešenik kmetov, Andrej Gabršček? Čemu boš le dajal in delal, drugi pa prejemali in jedli? Zakaj bi se tresel in bal, ko stopiš v kako „kancelijo“? — Odslej boš le zvižal; kajti Gabršček pravi: „Vsem stanovom se priznavajo enake pravice in dolžnosti, zato se izključuje nadvladje kateregakoli stanu“ — izvzet bodi le Andrej Gabršček...

A šala stran, in prašajmo se resno: Ali je res mogoče, da so tudi pri nas — na trnovski planoti — ljudje, ki še verujejo A. Gabrščku? — Ali res še niso spoznali, da Gabršček vodi vse za nos? — Da od vseh 12 obljub, ki jih ima novi „načrt“ Gabrščkovega delovanja, se bo spolnilo le to, da bo Gabršček bogatel (obljuba 8.) in po duhovnikih udrihal (obljuba 5)?

Možje in fantje s trnovske planote, bodimo pametni — ne dajmo se za nos voditi! — A. Gabršček nam sicer obeta zlate gradove, zlasti zdaj ob volitvah; a nam ostane le naš gozd — naši „šlogi“, škafi in vozovi — delo naših rok... A naj ostane nam tudi naša poštenost in krščanska vera! Zato proč od nas tista cunj, ki sliši na ime „Primorec“: — ta je grd in brezverski list — in naj ga pošilja h nam kdorkoli in tudi zastoj...

Velike Žablje. — Odkar je ostavil našo občino gospod učitelj Vuga, smo imeli mir pred naprednimi „Sočiniimi dopisniki“ do danes. Sedaj se je po dolgem prestanku oglašil dopisnik v „Soči“ in „Primorcu“, kojega je zima potisnila čez prag cerkve, ter je tam v govoru tukajšnjega gospoda župnega upravitelja dobil povoda svojemu dopisu, na kar bodi gosp. dopisniku v odgovor sledeče. Na prvi Vaš stavek ko pišete, da je skoro brez izjeme ljudstvo naprednega mišljenja, vam rečemo, da z mišljenjem ljudi razpolagaste preveč oblastno, in da si bi statistični podatki o tem pričali ravno obratno, se o tem ni vredno tu pričati, ker menim, da kmeta napredno mišljenje bodi v marljivem, in skrbnem obdelovanju svojega zemljišča, oje pa naprednega političnega voza prepustite g. dopisnik zmožnejšim in sposobnejšim ljudem, kakor ste Vi. Kar se tiče mirolnega obnašanja napram tukajšnjemu duhovniku pa počasi in previdnejše ravno od Vaše strani. Hočete li, da Vam pokličemo v spomin in predočimo vse spise in dopise, svoj čas objavljene v „Soči“. — Toda o tem bodi dovolj. Gledé govorov in agitacije gos. žup. upravitelja v cerkvi čemu jadikovati in trnati po časnikih? Obrniti se na knezo nadškofjski ordinarijat in bodite uverjeni, da pomagamo bode, da se v prihodnje brez Vašega privoljenja kaj takega ne boče godilo. Tako predrzni pa menda niste, da bi zahtevali, naj bi kak Gabršček šel mesto Vas na imenovani kraj. Toraj pogumno na kompetentno oblast. O mamelukih v zadnjem stavku dopisa še to: Da ste v dajanju priimkov v Vaši klici po večini pravi mojstri je sploh znano, kakor tudi o Vam samih. Komu niste v svojih dopisih že nadeli priimkov. Menda ga ni od duhovnika do zadnje osebe, ki ne trobi v Vaš rog. Da je to vzgledno, omikano in napredno, ne boče trdil noben pravi omikanec. Vedite pa, da je oni, ki daje priimke drugim po časnikih, podoben beraču, ki kraj ceste uši otrasa, a jih ne more popolnoma otresti; še vedno mu kaka ostane. In kot taki se ponašate in šulite za izvrševaltelje gesla pokojnega dr. Lavriča: „Vse za omiko, svobodo, in napredok!“ Da, ko bi pok. dr. Lavrič oživel, bi takim ljudem z bičem pokazal omiko. Zares lepo prihodnjost kaže s tem klika, ki ima med sabo ljudi take baže. Svetujemo Vam, gosp. dopisnik, da se drugičkrat podpišete, da bo širša javnost izvedela za dopisnika iz Vel. Žablje, ki spravlja občino na sramotni oder. Pravi dopisnik, ki dostojno piše, se za kulise ne skriva! V imenu vseh mamelukov Emil Troha, posestnik.

Izpod Črne prsti. — Povsod se zdaj dobi kaka pustna šema. Tudi v Stržišče se ena brez potrebe zaletuje. Svojo mlečno izobraženost nam zvižčno usiljuje po časnikih. Ne sprejmemo. Zato kliče obupni mešetar na pomoč dobrega učitelja. Pošljite ga kmalu, ker se nam revež smili.

Politični pregled.

Državni zbor.

Zbornica je v torek sklenila povišati pleče državnim uradnikom. Nato je razpravljala o kongruji, ki je sprejeta. Sedaj je na vrsti vojaška predloga. Ta teden bodo še seje. V ponedeljek bo zadnja seja. Ker je še veliko tvarine, se bodo vršile ponočne seje.

Vinski zakon.

Državni zbor je sklenil zakon proti ponarejanju vina. Po novem zakonu je prepovedano prodajati ponarejena vina. Dovoljeno pa je dajati v vino suh trsov sladkor, ne pa raztopljenega. Za to pa je treba posebnega dovoljenja od politične oblasti. Kdor pa vina primeša sladkorja brez dovoljenja politične oblasti, bo kaznovan z zaporom do 1 meseca ali pa bo plačal do 1000 K globe. S sladkorjem oslajena vina pa je prepovedano prodajati kot „pristna“ ali „naravna“. Prodajati sploh so prepovedana vina iz tropin in vode ali vino pomešano s sadjcem itd. Taka vina so dovoljena le za domačo porabo in mora biti to tudi na posodi zapisano. Kdor tega ne stori plača 200 kron ali bo 14 dni sedel. — Dovoljeno je po naukih umnega kletarstva primešati vinu in moštu male množice zdravju neškodljivih snovi ali en odstotek alkohola, da se vino napravi trpežno, da se izčisti ali dobi drugo barvo. Dovoljeno je torej tudi žvepljanje, mešanje vina z vinom ali moštom, proti kislini se sme uporabljati ogljencevo vapno, primešati po en gram vinske kisline na liter vina itd. Vlada da sme v dogovoru z vinskimi veščaki naredbenim potom dovoliti še druge neškodljive primesi. — Vsako primešanje pa je naznaniti okr. glavarstvu in tudi prostor, kjer se taka vina prodajajo.

Kulturni boj na Španskem.

Francoski vzgled je ohrabil tudi liberalce dragih dežel, ki skušajo povzročiti povsod kulturni boj. Tudi na Španskem imajo že svoj kulturni boj. Na vsak način hoče liberalna vlada že sedaj doseči odpravo cerkvenih redov. Ta zakon je bil tudi na Francoskem začetek preganjanja. — Proti temu so se uprli katolčani. Na javnem protestnem shodu v Barceloni se je v nedeljo zbralo nad 25.000 katoličanov, ki so protestirali proti liberalnemu ministarstvu. Po shodu so šli po mestu. Pridružilo se jim je 1000—1500 anarhistov, ki so na kratko začeli streljati med katolčane. Devet ljudi je ranjenih. Policija je z golimi sabljami tolkla po množici, Mir je nastal še le, ko je neki anarhist vrgel bombo. — Tudi v Madridu je bilo v nedeljo zborovanje. ki se ga je udeležilo nad 20.000 oseb. Po shodu so protikatoliki napadli katolčane. Streljali so iz samokresov. Dvajset ljudi je obležalo v krvi.

Preganjanje katoličanov na Francoskem

Francoski škofje so na svojem posvetovanju odklonili mnenje naj bi se bogocastje uredilo po določbah združevalnega zakona. Semenišča bodo ustanovili kot srednje in visoke šole. Izrekli so papežu svojo udanost. — Bivši minister Honotaux povdarja, da bi se vlada morala zopet pobotati s cerkvijo. Iz tega je razvidno, da je liberalcem že vroče v tem boju. — Katolčani so izdali spominsko kolajno v znamenje edinosti in protesta. — Krasno cerkev Jezusovega Srca v Parizu nameravajo framacioni spremeniti v gledališče. Stala je 30 milijonov kron, katere so plačali z radovoljnimi doneski dobrih vernikov. — Tudi znamenito lursko cerkev bodo oropali vseh dragocenosti. Koliko krasnih darov je tukaj, ki so jih verniki celega sveta prinesli Mariji v dar. To vse je zasegla država in bodo prodana na dražbi. Tu je recimo kaka pobožna Američanka prinesla Materi Božji v dar kako lepo zlato srce, ali dragocen biser. Pa bo prišel ob dražbi kak framacion in pokupil te darove, da z njimi obdaruje kako ničvredno žensko. Ali ne šine ob tem človeku kri v glavo. Ali ni to krivica? Kaj je krivica, če ne to? Naši liberalci pa seveda to zagovarjajo.

Darovi.

Za „Slovensko sirotišče“: P. n. gg. Ivan Leban 44 v, Josip Golob 2 K, Nekdo 40 v, Josip Lutman 1 K, Neimenovan 2 K, gospa Antonija Hrovatin 4 K. Bog poplačaj!

Novice.

Cenjenim naročnikom! — Upravništvo „Primorskega Lista“ se zahvaljuje cenjenim naročnikom, ki so se odzvali vabilu in točno poravnali naročnino. Ti, ki niso še storili tega, naj store brž ko mogoče, ker imamo z listom ogromnega dela in ogromnih stroškov.

Odbor „Slovenskega katol. delavskega društva“ v Gorici je določil prihodnji občni zbor na dan 3. februarja t. l. Sprejel je skupno z odborom ženskega društva „Skalnica“ predlog, da se preskrbi za obe društvi nove prostore, če le mogoče lasten „Delavski dom“.

Smrtna kosa. — Preč. g. Franc Vidic, župnik v Kanalu, je umrl v nedeljo (20. t. m.) ob 9. uri zvečer, previden se sv. zakramenti za umirajoče. Pogreb je bil včeraj dne 23. t. m. ob mnogobrojni udeležbi. Navzočih je bilo 20 duhovnikov, dvn č. gg. frančiškana s Kostanjevica: P. Edvard in P. Arhangel in dva s sv. Gore: P. gvardijan Salvater in P. Kapistran. Sprevod je vodil veleč. g. prelat dr. Josip Gabrijevčič, ki je imel v cerkvi tudi primeren govor. Pokojnik je bil rojen v Ljubljani dne 27. sept. 1842, v mašnika posvečen 6. sept. 1871. V pastirstvu je služil nekaj let pri sv. Ignaciju v Gorici, potem pa neopretrogoma v Kanalu. N. v m. p. l.

Nevarno je obolel pesnik Anton Medved. V pondeljek je bil operiran v ljubljanskem Leonišču. Operacija, ki je bila silno nevarna, se je posrečila. Sedaj se pesnik počuti bolje.

„Sočina“ hinavščina. — Dobro je vsem še v spominu, kako je „Soča“ rogovilila pred mesecem, ko se je imea povišati duhovnikom plača. Z velikimi črkami je na prvi strani vpila štiri in pol milijonov pojde za duhovnike na breme davkoplačevalcev. Kako so se mu vsmilili vbogi kmetje in kako je pihal sovraštvo proti — duhovnikom! Ko so pa te dni državnim uradnikom in profesorjem zvišali plača za 33 milijonov, ki se za tri leta zvišajo na 50 milijonov ter za 6 let na 75 milijonov, nima nobene besede sočutja do ubogih davkoplačevalcev! Hinavščina! Njej ni za ubogega kmeta, temveč le, da se duhovnikom škodi na ugledu, ter se nahajska uboge ljudi proti cerkvi!

Stvarni odgovori. — „L'Eco del Litorale“ piše v št. 8. t. l., da je edino-le „Popolo“ glasilo laške „Federazione“ kateri predseduje prošt Faidutti (di cui è presidente Mons. Faidutti), „L'Eco del Litorale“ pa da je neodvisno glasilo katoličanov dežele: Organo indipendente dei cattolici di Provincia. To pa ni resnično in moramo popraviti. List „L'Eco“ je pisal dva dni prej v številki 7. t. l. na prvi strani, na četrtem stebriču, v 17. vrsti od spodaj:

„L'Eco“ je glasilo društva „Unione friulana“ (kateremu predseduje prošt Faidutti): („Organo dell'Unione friulana“). Tako je! Verujemo pa, da bi gospodje radi sedaj vse zakrili.

Ko smo tako popravili in nepobitno dognali, čegavi glasili in lastnini da sta lista „Popolo“ in „L'Eco“, hočemo jima sedaj nekoliko preiskati obisti. „L'Eco“ piše namreč v št. 8. t. l., da smo mi lagali, ko smo obema listoma v zadnji številki podtikali nečedne reči. Take lažljivosti, snrovosti in zlobnosti, kakršno smo pokazali mi v zadnjem listu, da niso našli do zdaj niti v liberalnih niti socialističnih listih. Znani naš prijatelj zatrjuje zlasti, da niso oni nikdar namigovali Italijanom, naj ne sprejemljejo slovenske trgovce v svoje hiše itd. itd.

Evo naše dokaze! „L'Eco“ namiguje v št. 5. in 6. t. l. očitno, naj Italijani ne sprejemljejo v svoje hiše slovenskih trgovcev. Še več! List imenuje namero E. Savorgnani-ja, ki je baje dati svoje prostore Slovincem, kakor tudi prodajo hotela „Central“: Un tradimento nazionale per il dio quattrino. Ko je Savorgnani objavil v „Corrierju“, da je vest o njegovi nameri neresnična, izjavlja „L'Eco“, da jemlje to z veseljem na znanje, a da ne prekliche svojih besed v splošnem zmislu. Še bolj strupeno je list pisal ob času prodaje hotela „Central“. Isto namiguje tudi „Popolo“ v št. 2. t. l. pisoč: „Ali so Furlani ti, ki prodajajo svoje hiše Slovincem“. List „Popolo“ je pisal tudi o pogrebu velikega pesnika Simona Gregorčiča, da je bil una dimostrazione. Še več! Pisal je dne 2. m. l., da je bil ta pogreb napad na goriško italijanstvo (una invasione slovena).

List „L'Eco“ je preklical sicer besedi: Huni in Avari, a ni preklical grde in razžaljive besede: Slavonia in nas je v št. 2. t. l. znova imenoval narod brez zgodovine in brez spomenikov. Tako se upa imenovati ta list Slovence, kateri so v vseh stoletjih krvaveli na bojnih poljih za sv. vero in za Avstrijo, ki so bili skupaj s Hrvati v vseh časih antemurale christianitatis, kakor so pisali papeži.

V številki z dne 21. dec. m. l. na drugi strani na četrtem stebriču v 30. vrsti od spodaj imenuje „L'Eco“ slovensko ljudstvo na Goriškem: trdovratno (popolo caparbio) susovo in divje (popolo rozzo) brezobzirno (popolo poco riguardo), tatinsko, ki hoče ukrast Italijanom večtisočletno posest (carpirci il nostro naturale e piu volte millenario possesso nazionale). V istem članku na drugem stebriču pravi, da nima slovensko ljudstvo niti svojega jezika, ker ena četrтина (un quarto) besed je furlanskih, ker nedostuje domačih.

Vseh teh razžaljenj nista „L'Eco“ in „Popolo“ še popravila, dasi se oba zgražata nad besado: Polentarji, ki je tisočkrat manj razžaljiva.

„L'Eco“ nam še očita, da se ne držimo: Motu proprio sv. Očeta Pija X. K temu povemo, da nam je beseda sv. Očeta sveta, da jo iz srca pozdravljamo in objelmemo. Da! Ko bi se spornile besede sv. Očeta, zlasti one besede, ki govore o voditeljih strank in društev, bi bilo v vaši stranki vse drugače.

Zakaj je „L'Eco“ nastopil v zadnjih časih skrajno strankarsko in protiaavstrijsko pot, razumemo mi prav dobro, ker vemo, da je nekdo v Vidmu vkleknjen na rokah in nogah?... Toliko za danes!

Proč s Slovinci! — Tako namiguje ponovno včerajšnja „L'Eco“ italijanskim hišnim gospodarjem; ki imajo v svojih prostorih slovenske trgovce. Svoje dejanje opravičuje s tem, da dela tako tudi „Primorski List“. To pa je neresnica! Še nikdar ni naš list pozivljal slovenskih hišnih gospodarjev v Gorici, da naj odslovijo italijanske trgovce. Tako nizko more pasti le kaka Musa rotta! V resnici ne zaslužijo gospodje okoli „L'Eco“ drugega imena, ako pomislimo, da so nas še v predzadnji številki imenovali lažnike, ker smo jim prav to očitali. Izraz: Svoji k svojim ima vse drugačen pomen. Mi kličemo tako le glede na trgovce, kateri pitajo Slovence: Fora i ščavi! Mi nismo nikdar hujskali proti poštenim ital. trgovcem, kakor dela „L'Eco“ proti slov. trgovcem, in ne bomo nikdar, pač pa dvigamo neprenehoma glas proti takim trgovcem, kakor so Bader, Orzan, Venuti itd., ki sklepajo v občinskem svetu: Slovincem niti koščke kruha!

Zavod sv. Jožefa v Podturnu. — V včerajšnji številki poterjuje „L'Eco“, da so za zavod sv. Jožefa v Podturnu prispevali Italijani in Slovinci. To je konec te „storije“! Hoteli so dokazati nasprotno, pa ni šlo! Vstanovitelj je bil Slovenec O. Anton Bankič, jezuit, ki je nabiral milodare z izrecnim pogojem, da bo zavod za Slovence in Italijane. Slovinci, so darovali ogromnih svot s prav istim pogojem. Sveta pravičnost zahteva torej, da se zavod prevstroji tako, da se ne bode raznarodovala v njem slovenska deca! — „L'Eco“ sama priznava, da je zavod v resnici za dekleta obeh narodnosti. Naj se torej vendar enkrat popravi krivica, ki se godi! Otrokom slovenske narodnosti se mora omogočiti, da bodo zahajali v slovenske šole!

— Strašen mraz. — Po celi Evropi vlada te dni grozen mraz. V Berlinu imajo mraza 29 stopinj; v Peterburgu tudi 29°. Velik mraz je po celem Ruskem. V guberniji Jaroslav ga je celo 50°. Tudi na Ogrskem in v Galiciji je hud mraz. V Lvovu je morala zdravniška postaja priti na pomoč v 171 slučajih, ko so ljudje onemogli vsled mraza. Mnogim ljudem so zmrznila ušesa in nosovi. Po šolah so otrokom ozeble roke in noge. Hud mraz v Varšavi. Na Dunaju je bilo v torek zjutraj 25° mraza. Našli so zmrznjeno 3 ljudi. Na Češkem so zmrznile največje vode. V Gorici je bilo v torek 9 stopinj mraza, včeraj zjutraj celo 11 stopinj. Soča je ponekod zamrznila.

Učenjaki trde, da ta silen mraz izvira od tod, ker so bili v ledenem morju

silni viharji. Gotovo pa tudi to povzroča mraz, da je letos povsod padlo nenavadno veliko snega.

— Šopek cvetočih trebentic je našel 17. t. m. g. Josip Munič v svojem vinogradu pri Sv. Luciji. Pač redek slučaj! — V torek pa smo dobili šopek svežih trebentic iz Podbrda.

— **Smrtna nesreča.** — Iz Bilj se nam poroča: Naš g. župan Iv. Saunig vkupil je posestvo baronice Marinelli-Rassaur v Biljah. Sedaj popravljajo palačo ter sekajo v brajdi visoke topoli. V pelek popoldne pomagal je pri tem delu tudi 72 letni Anton Kovic. Ko so posekali topol ter jo z vrvo povlekli padla je na drugo stran, kjer je stal omenjeni Kovic, ga zadela s šibo tako po glavi, da mu je prebila črepinjo. Vbogi mož je bil koj mrtev. Kovic je bil dolgoletni mrliški pogrebec. Nagle in neprevidene smrti reši nas Gospod!

— **Napadalcu na pismonošo na sledu.** — Pri redarstvenem ravnatelju se je zglasil nek I. Lončar, kateri je bil obsojen in je zadnji čas bil pod nadzorstvom redarstva. Ta Lončar je povedal, da je na svojem potovanju srečal moža, kateri je izpovedal, da je poskusil napad na pismonošo, ta mož, da mu je pokazal delavske bukvice na ime Frana Majerja iz Kamnika. Ko pa sta bila skupaj v Vidmu v Italiji, je Majer izginil, ko je izvedel, da se še zmiraj poizveduje o napadalcu pismonoše. Lončar je svojega sodruga tudi natančno popisal.

— **V Vitovljah se ustanovi ekspozitura k dvorazredni ljudski šoli v Oseku za otroke prvih štirih šolskih let iz frakcije Vitovlje, Čekavec in Ulice;** Za to ekspozituro se je sistemiziralo mesto učiteljice, kot naznanje okr. š. svet. prosilcem. Stem se je Vitovcem izpolnila njihova dolgoletna vroča želja.

— **Goriški lovci,** ki imajo v namemu Oseški lov, so se v nedeljo dne 13. t. m. pojali s svojimi psi okoli vasi, ravno takrat, ko je ljudstvo prihajalo k popoldanski službi božji. Elen je bil toliko nepreviden, da bi kmalu dva moška obstrelil. Slišala sta prav razločno, ko so šibe frčale mimo njihovih ušes... Sonntagsjäger?!

— **S puško** je v nedeljo zvečer nekdo ustrelil mladeniča Rudolfa Badaliča iz Vitovlj v levo roko. Ali po nesreči ali nalašč, se še ne ve. Govori se pa, da se je zgodilo po nesreči. Rano so mu takoj še doma razrezali in mu vzeli kroglo iz rane. Sploh se sliši večkrat po vasi streljati. Poklicano oblast prosimo, da to nevarno igračo vzame mladini iz rok!

— **Umrl je v ponedeljek v Milanu senator Ascoli,** ki je bil rojen v Gorici l. 1829. Raz nekaterih hiš v Gorici so visele črne zastave.

— **Vojaška vest.** Listi poročajo, da pride 27. brambovski polk iz Ljubljane na Goriško.

— **Poštna zveza.** — Z Gabrja na Vipavskem se poroča, da je do sedaj tamošnja e. k. poštna nabiralnica imela zvezo z c. k. poštanim uradom v Šmarji, vsled novo otvorjene drž. železnice je c. k. poštno in brzojavno ravnateljstvo dovolilo od 15. t. m. naprej zvezo z c. k. poštanim uradom v Štanjelu na Krasu.

— **Važna iznajdba.** — Načelnik kurilnice južne železnice, Ivan Šilhan je izumil posebno pripravo, ki zabranjuje, da bi kak vlak skočil s tira. Enkrat je ta priprava že zabranila, da ni skočil s tira poštni vlak 135 potniki.

Novoporočencem-novicem

priporoča

„Krojaška zadruga“ v Gorici

svojo bogato zalogo: Rumberško, belgijsko in šlezjsko platno, namizni prti in serviete, brisalke, žepne rute, cvilh, žima in volna v dlaki za mdrace, odeje, koce, šivane kuverte, perje za postelje, preproge in zavese itd.

Blago izvrstno. Cene prav nizke in stalne.

— Pomiloščen morilec. — Morilca Župevca, ki je bil pred ljubljanskimi porotniki obsojen na smrt na vešalah, je cesar pomiloštil na dvajsetletno ječo.

— Dvojni roparski umor se je izvršil v noči od sobote na nedeljo v Lupoglavu na Hrvaškem. Neznani roparji so po noči umorili bogatega, a spoštovanega starca Štefana Pištole in njegovo ženo. Potem so oropali ves denar in vrednosti. Orožništvo jih zasleduje.

— Blazni ubil očeta. — V Novem gradu na Hrvaškem je po noči ubil iz blaznice odpuščen Stefan Lovriček svojega spečega očeta. Hotel je ubiti tudi brata in njegovo ženo, a sta mu ušla.

— Slovenski kmetje na Spodnjem Štajerskem so si v ponedeljek ustanovili svojo „kmečko zvezo“ s sedežem v Mariboru. Prišlo je na ustanovni zbor nad 500 kmečkih mož. Za predsednika so izvolili kmečkega posestnika Rožkarja, ki je tudi deželni poslanec. Liberalci bi bili svoj nos vtaknili v to zvezo, pa so kmetje rekli: Ne maramo vas! Prav so imeli!

Listnica uredništva. — Raznim gospodom dopisnikom: Zato število nemogoče vsled pomanjkanja prostora. Prosimo potrpljenja!

Društva.

— Katoliško delavsko društvo v Mirnu je imelo svoj petnajsti redni občni zbor preteklo nedeljo. Zbor je bil prav dobro obiskan, kar kaže, da se delavci zanimajo za društvo. Predsednik tov. Cotič je v lepih besedah pozdravil navzoče. Tovariš Vuk je poročal o petnajstletnem delovanju društva. To poročilo je nad vse zanimivo. Društvo je v svojem petnajstletnem življenju mnogo dobrega storilo. Sklenilo se je, da se nabavi društvena knjižnica. Svojemu bivšemu predsedniku in blagajniku č.g. dekanu Pavletiču je občni zbor izrekel zahvalo za svoječasno delovanje pri društvu. Društvo je v preteklem letu v vsakem oziru dobro vspevalo. Za predsednika je bil izvoljen I. Cotič strojar v Mirnu. Po zboru se je nabralo 10 kron za družino delavca Čjana ki je sedaj radi liberalne strahovlade brez dela.

Socijalne vesti.

Prvi avstrijski shod za varstvo otrok. — Dne 18., 19. in 20. marca t. l. se vrši na Dunaju shod v varstvo otrok. Shodu želimo obilega uspeha in upamo, da bo prvi korak za zboljšanje precej zastarelih naših postav, ki se pečajo z varstvom otrok.

Za smeh in kratek čas.

Dober aparat. — V.: „Gospod sosed pokažite mi vendar vaš novi aparat za lovenje tator“. Sosed: Obžalujem. Danes po noči so mi ga ukradli.

Pozabljenost. — Sodnik: „... In kaj ste potem storili?“ Toženec: Hm, potem sem mu vrgel cvetlice na glavo“. Čemu lažete?“ upije sodnik, „cvetlice vendar ne morejo raniti do smrti“. Toženec: „Je že res; pozabil sem povedati, da so bile cvetlice v — loncu“.

Loterijske številke.

19. januarja.

Trst 89 38 11 3 51
Linc 77 83 64 84 51

Občni zbor

„Šebreljske štedilne posojilnice“

se bode vršil

dne 3. svečana 1907 ob 2. uri popoldne v uradnem prostoru se sledešim dnevnim redom:

1. Potrditev računa za l. 1906.
2. Volitev načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Sprememba pravil.

K obilni udeležbi vabi
ODBOR.

Uprava škofovskih posestev v Kanajlu (pošta Punar, Kvarner) ima na prodaj še

100.000

amerikanskih mladih korenin: Rupestris Monticola in Riparia Portalis. Cena po dobroti od 16—30 kron za 1000

Saunig in Dekleva

ulica Municipio št. 1. Gorica.



Velika tovarniška zaloge šivalnih strojev kakor za šivilje, krojače, čevljarje in tudi za umetno vezanje (rekaniranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška dvo-kolesa »Helical Premier« in slomozni stroji, samokresi in razne puške, lastna meh. popravilnica. Zastopstvo za Primorsko: Centrifug, Westfalia.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban,

Gorica,

Magistratna ulica št. 8.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Blago se razpošilja franko.

Odlikovana pekarija in sladničarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Rojaki!
kupujte narodni kolek „Solskega Doma“.

And. Fajt,
pek. izvedence Gorlea
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna hiša).

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, kakor za nove maše in godove, kolače za birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po zmerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice s znamko sv. Antona Padovanskega.



(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličko popije. — Okrepí želodec, storé, da srgine v kratkem času omočica in šivotna lémost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Centralna posojilnica

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905
na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. januarja 1907
na menice po 6%, na vknjižbo po 5 1/2%

Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Najboljše stiskalnice za vino



Stiskalnica za vino.

in OLJKE so naše stiskalnice „HERKUL“

najnovjšega in najboljšega sestava z dvajsm ino nepretrganim pritiskalom; za jamčeno najboljšo delovanje, ki prekaja vse druge stiskalnice; hidravlična stiskalnica, najboljša avtomatične patente „SYPHONIA“ ki delujejo same od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti. Plugji, mlinci za gradje, sadje in oljke. Kolkalnice za gradje, Vinogradski plugji. Sobilnice za sadje in druge vegetativne, življenjske in mineralne pridolke. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko. Mlatilnice za žito, čistilnice, ročalnice. Slomoznice, ročni mlinci za žito v razni velikosti in vsi drugi stroji za poljedelstvo. Iščolnje in prodaja z jamčevom kot posebnost najnovjšo, izborne izdelane, kot najboljšo pripoznane in odlikovane sestavi

Ph. Mayfart & Co

tovarna za poljedelstvo in vin-
ske stroje na DUNAJU,
H. Taborsstrasse št. 71.



Automat. škropilnica.

Odlikovani v vseh državnih svetih z nad 500 zlatimi in srebrnimi kolajzami. Cenik s podobami in mnogobrojna pohvalna pisma. — Razprodajatelj in zastopniki se iščejo povsodi, kjer se nismo zastopali.